

23 – 27 KASIM 1998
ANKARA HILTON OTELİ

**“DİNİ KONULARDA TOPLUMUN AYDINLATILMASI VE
DİNİN FARKLI YORUMLANMASINDAN KAYNAKLANAN
PROBLEMLER VE ÇÖZÜM YOLLARI”**

**KOMİSYONU
BİLDİRİLERİ**

ÖZET
DİNİN YANLIŞ ANLAŞILMASINDAN DOĞAN PROBLEMLER VE ÇÖZÜM
YOLLARI

(İslam Dini nasıl anlaşılmalıdır)

Mustafa SİNANOĞLU

Sayın başkan ve çok değerli üyeler!

Tebliğime yüce Allah'a hamd, O'nun Rasulüne salat ve silam ile başlar, hepinize saygılar sunarım.

DİN NEDİR:

Sözlük anlamı itibariyle "yol, hüküm, inanç, ceza, mükafat, hesap, bağ ve kulluk" vb. demek olan dinin literatürdeki tanımları çok olmakla birlikte biz sadece bir tanesinin tanımını ile yetinelim:

"Din, akıl sahiplerini kendi iradeleriyle şimdiki halde (Dünya'da) salaha, gelecekte (Ahirette) felaha sevk eden, Allah (c.c.) tarafından konulmuş bir kanundur.

GAYESİ:

Bütün bu sayılan din tanımlarından bir ilahi dinin, insanları dünyada ve ahirette mutluluğa erdirmeyi hedeflediğini görmekteyiz.

I-İSLAM DİNİ NASIL ANLAŞILMIŞTIR:

Hak din olan İslam'ı neresinden başlayarak anlatalım: sonundan mı, başından mı? Ceza yönünden mi, mükafat

tarafından mı?

Bana öyle geliyor ki, İslam'ı, biz hep tersinden anlattık. Çünkü bu gün, dünyada, İslam dendiği zaman el kesme, terör, tembellik, gerilik, çok eşlilik gibi menfi imajlar akla gelmektedir.

Oysa ki, İslam Dini, Evrensel ahlak ilkeleri getirmiştir.

Öyleyse biz, İslam'ı bir insanlık dini, bir barış dini, bir hoşgörü dini, bir ilim dini, bir terakki dini gibi evrensel ilkeleriyle dünyaya anlatmalıyız.

Bu evrensel ahlak ilkeleri sayılamayacak kadar çoktur. Örneğin:

Adalet, Dürüstlük, Güvenilirlik, Merhamet, Sevgi, Barış, Hoşgörü, Çalışma, Yardımlaşma, İlim vb. ilkeler...

Dünyada hiç kimse bu sayılan ahlak ilkelerine hayır diyemez. Çünkü bu ilkeler tüm insanlığın muhtaç olduğu evrensel ahlak ilkeleridir.

İSLAMIN GETİRDİĞİ EVRENSEL AHLAK İLKELERİ:

a) İslam dini barış dinidir:

İslam'ın kelime anlamı barışa girmek demektir. Yüce Allah'ın Kur'an-ı Kerimde mü'minleri topluca barışa çağırıldığını görmekteyiz ve Yüce Kur'an 157 yerinde Barış: Silm kökünden türeyen kelime geçmesinin İslam'ın barışa büyük bir önem verdiği anlaşılmaktadır.

Ayrıca, Mü'minlerin birbiriyle her karşılaşmasında "es-Selamu Aleykum: barış ve esenlik üzerinizde olsun şeklinde birbirlerine dua etmelerinin gerektiğini kitap ve sünnetten öğrenmekteyiz.

Acaba bu gün, İslam'ı bir savaş aracı olarak düşünenler veya O'nu bir terör dini gibi gösterenler yukarıdaki gerçekleri ne zaman anlayacaklar!

Peygamberimiz efendimiz, ne Mekke-i Mükerreme döneminde ne de Medine-i Münevvere döneminde Müslümanların teröre bulaşmalarına izin vermiştir.

Sevgili peygamberimiz; yoluna diken atanlara, Kabe'yi Muazzama'nın yanında Rabbına secde ederken başına deve işkembesi bastıranlara, canına kast edenlere ve İslam'ın en azılı düşmanlarına hayatı boyunca hiçbir suikast düzenletmediği. Eğer o genç Müslümanlardan Bilal'ler, Ammar'lar, ve Habbap'lara bu konuda ufak bir işaret verseydi; O fedekar ve cefakar gençler, İslam'ın ve Peygamberimizin en azılı düşmanı olan Ebu Cehil'leri, Ebu Leheb'leri ve Ümeyye'leri kesinlikle sağ bırakmazlar ve onlara suikast için ne gerekirse yaparlardı.

Ancak, Sevgili Peygamberimiz öldürmek için değil, diriltmek (imana erdirmek) için azab için değil, rahmet için gönderilmişti.

b) İslam dini mutluluk Dinidir, c) İslam Dini merhamet dinidir, d) İslam dini çağları aydınlatan bir dindir, e) Peygamberimiz tüm insanlığın peygamberi ve İslam tüm insanlığın dinidir, f) islam medeni bir dindir, g) islam

ilim dinidir, h) İslam güven ve dürüstlük dinidir, ı) İslam kolaylık dinidir,

Bu Yüce Dini, bütün bu sayılan evrensel ahlak ilkeleri ile dünyaya tanıtmak gerekir.

II. İSLAM DİNİ NASIL ANLATILMALIDIR.

A. ÇELİŞKİLER:

İslam'ı bir bütün olarak anlatamadığımız için müslümanların bu günkü hali yürekler acısı, çelişki ve yanlışlıklarla doludur:

1. Allah korkusuna ulaştırmayan, kul hakkına riayeti düşündürmeyen, doğruluk ve adalete götürmeyen, fakirin halini hissettirmeyen namaz ve orucun, iffete vesile olmayan tesettürün sorgulanması gerekir. Tabii ki bunu yeterince anlatamayan din görevlilerinin irşad metodunun sorgulanması gerekir.

2. Her sene nafile hacca ve umreye gitmeyi gerçek bir müslümanlık sayan aynı zamanda Cennet'e girmek için bir vesile sanan müslüman zengin; mahallesi veya bulunduğu şehirde evinin penceresini yaptırmadığı için ona naylon çeken, çocuğuna giydirmek zorunda kaldığı lastik ayakkabı yırtılınca ona yine lastikten yama yaptıran fakir aileleri göremiyorsa, geceleri çok düşük ücretle çalışıp gündüzleri okuyan fakir üniversite öğrencilerini düşünemiyorsa ve komşusu bir sıcak çorbaya hasret iken kendisi lüks sofralarda şişinceye kadar yedikten sonra "el-Hamduillah" demekle şükür görevini ifa ettiğini sanıyorsa bu

çelişkileri kim anlatacak? Elbette ki biz...

B. İBADETLERDE ŞEKİL VE GAYE

İslam'ın emirlerinin bir şekli yönü, bir de ruhi yönü olduğu gibi bazı emirleri tamamen şekilsel, bazıları ise öz ve esastır. Örneğin:

İslam'da tesettür bir şekil, iffet ise tesettür emrinin özü ve ruhudur,

Bana göre bir metod hatası yapılmıştır ve hala yapılmaktadır. O da şudur: İSLAMIN ŞEKİLİ YÖNÜ ÖN PLANA ÇIKARILMIŞ, RUHİ VE AHLAKİ YÖNÜ İHMAL EDİLMİŞTİR.

Biz İslam'ı ülkemiz insanına ve dünyaya anlatır ve öğretirken öncelikle evrensel ahlak ilkelerini ve güzel davranış biçimlerini anlatma yerine namaz, Oruç, Hac, Tesettür, sakal, tesbih, tekke gibi şekilsel ibadetleri daha önemli gördük ve dünyaya da böyle imaj verdik.

Haşa, şekli emirler önemsizdir, demiyorum. Elbette onlar da Farzdır ve uyulmalıdır. Şekli ibadetler meyvenin içini koruyan kabuk gibi gereklidir. Ancak meyvenin içi kabuğundan daha önemli ve faydalıdır.

C- DİNİMİZ NASIL ANLATILMALI

a) Müjde ve müsbetlere öncelik verilmeli (Yüce Allah'ın Kur'an-ı Kerimde hayrı-şerden, rahmeti-azaptan önce zikrettiği gibi), b) Müsbetler menfilerden daha çok anlatılmalı (Kur'an-ı Kerimde Cennet kelimesi 159, Cehennem

kelimesi 77, ilim kelimesi ve türevleri 854, cehl: cehalet kelimesi ve türevlerinin 24, hayır kelimesi 159, ve şer kelimesinin ise 31 defa geçtiği gibi), c) Sevgi yolu seçilmeli, d) İkna yolu kullanılmalı, e) Bir konu bütünlük içinde anlatılmalı, f) Muhakeme ve araştırma yolu takip edilmeli, g) İlmilik ve aklilik metodu kullanılmalı, h) İnsan fitratına aykırı fetvalardan sakınılmalıdır.

III. DİNİN YANLIŞ ANLAŞILMASININ SEBEPLERİ:

a) Din eğitimi kurumlarının yetersizliği: Cumhuriyetimizin başlangıcından 06 Kasım 1992 gün ve 2547 sayılı Yök Kanunu ile bütün Yüksek İslam Enstitülerinin İlahiyat Fakülteleri haline getirilmesine kadar yaklaşık 60 yıl randımanlı ve yeterli bir eğitim yapılmayışı...

b) Bir kısım dini gruplar ve tarikatların dine soktuğu hurafeler: Yukarıda (a) şıkkında açıkladığımız sebepten dolayı meydana gelen boşluğu bir kısım dini grup ve tarikat liderleri, çeşitli türdeki menfaatleri için topluma birçok hurafeleri yutturduklarından karşımıza biri gerçek İslam Dini olan Hakk'ın Dini, diğeri hurafelerle dolu halkın dini doğmuştur.

c) Ülkemizdeki medyatik yanlışlar: Ülkemizde yıllarca basın-yayın vasıtalarında hocalar cahil, pasaklı, menfaatçı ve muskacı olarak empoze edildi. Oysa ki, Avrupa filmlerinde din adamları modern, bilgili, kültürlü, hoşgörülü ve barışçı olarak sergilenmekteydi. Bu gün hala aynı şekilde devam etmektedir.

IV ÇÖZÜM YOLLARI

a) Diyanet İşleri Başkanlığı özerk bir statüye kavuşturulmalı, b) Din hizmetleri sınıfı kanuni güvenceye alınmalı, c) Diyanet İşleri Başkanlığı kendi elemanını kendi yetiştirmeli (örneğin: Kendi elemanını kendi yetiştireceği eğitim kurumları açarak, rehber kitaplar, vaaz risaleleri ve Peygamberimizin tebliğ metodunun günümüze uyarlanmasını anlatan eserler hazırlayıp görevlilere dağıtarak ...) d) Dini yayınları inceleme kurulu oluşturulmalı (Cumhuriyetimiz döneminde yazılan tüm dini yayınları inceleyerek faydalı ve zararlı olanları ayrı listeler halinde görevlilerimize dağıtmalı ve görevlilerimiz vasıtasıyla da halkımı aydınlatılmalıdır).

SONUÇ OLARAK:

Biz teşkilat olarak, bu güne kadar kalplerle meşgul olacağımıza, kalıplarla meşgul olduk. Belki, içinde bulunduğumuz şartlar icabı buna mecburduk. İrşad yerine inşaatla ilgilendik. Şekli öze tercih ettik.

Artık, kalıptan kalbe, inşaattan irşada ve kabuktan öze inmek zamanı gelmiştir.

Müslümanlar arasında çeşitli dini mihraklarca siyasi veya ticari yönden onları sömürmek için o kadar hurafeler, batıl inançlar ve yanlış bilgiler yayılmakta ki, bu durum devlet ve millet hayatımızda çok büyük yaralar açmaktadır.

O halde, sinsi bir şekilde imanlar giderken, devlet-millet arasında nifaklar sokulurken, bizim teşkilat olarak bu işin

üzerine gitmemizi zorlaştıran her türlü engele rağmen Yüce Allah'a güvenerek bu tür hurafeleri giderme konusunda daha gayretli davranmalıyız.

Batıl inançların ve dinsizliğin devlet ve milletin kalkınmasını engelleyeceği gerçeğini devletimizin en üst düzey makamlarına kadar anlatarak bu büyük mücadeleyi cesaret, feraset ve büyük bir kararlılıkla göze almalıyız.

Bu mücadele, sadece din için değil, ülkemiz için de büyük bir hayır getirecektir.

Bu II. Din Şurasının Ülkemize, İslam alemine ve tüm insanlığa hayırlar getirmesini Cenab-ı Allah'tan niyaz ederek tebliğimi bitiriyor ve hepinize saygılar sunuyorum.